XR schrapt protest met boterzuur in Rotterdam

Extinction Rebellion ziet af van een protest vandaag in Rotterdam. De klimaatactivisten zeggen dat ze in plaats daarvan naar een van de 28 andere gemeenten gaan waar een demonstratie is aangemeld. Welke plaats dat is, wil de groep niet zeggen.

Christiaan Broersma
Rotterdam

Extinction Rebellion had in een brief aan 29 gemeenten aangekondigd om vandaag boterzuur te verspreiden in winkels met fastfashion. Behalve Rotterdam waren dit onder meer Amsterdam, Dordrecht, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Breda, Nijmegen, Groningen, Zwolle, Maastricht en Middelburg. Later zei de groep dat het om een 1 aprilgrap ging. Alleen in Rotterdam wilde XR naar eigen zeggen demonstreren.

Eind januari werden in een H&M in Naaldwijk mensen onwel, na een 'stinkactie' van Extinction Rebellion. De actievoerders zeiden boterzuur te hebben gebruikt. Het winkelcentrum Mall of the Netherlands in Leidschendam eiste een verbod. Dat verbod kwam er in Rotterdam. Of er bij de protesten in andere gemeenten boterzuur wordt gebruikt, is onduidelijk.

Winkeliers in Dordrecht zijn opgelucht, maar waakzaam. „Dat de actie waarschijnlijk niet doorgaat, is heel fijn. Toch kunnen we pas echt opgelucht ademhalen als de dag is gepasseerd."

▲ **Demonstranten blokkeren de Botlekbrug.** FOTO MEDIATV

Sonja en Ewald richtten platforms op na dood van hun zoon

Sunny-shirts in marathon herinneren aan Sander (20)

Zondag tijdens de marathon rennen 24 lopers in het shirt van de stichting van Sonja Winkelaar en Ewald van Hamersveld. Die verloren hun zoon Sander (20) door zelfdoding.

Marjolein Kooyman
Rotterdam

▲ **Sander (l.), zijn moeder, vader en broer. Rechts de achterkant van het Sunny-shirt.** PRIVÉFOTO'S

Samen met hun zoon Julian richtten Sonja en Ewald een stichting op om mentale gezondheid van jongeren te versterken. Als kind verdiepte Sander zich in ingewikkelde onderwerpen, die hij vervolgens heel simpel uit kon leggen. Hij was bezig met ontdekken, bouwen of koken. „Dan voegde hij allemaal gekke kruiden aan een gerecht toe, waardoor het niet te eten was", zegt Sonja. „Maar dat zeiden we niet."

Ook was Sander ondernemend. Zo ging hij op Koningsdag vroeg de deur uit om met een vriend een handeltje op te zetten. „Er waren jaren dat hij wel 1000 euro verdiende. We dachten altijd 'hij wordt ondernemer, hij bedenkt iets waar hij zich helemaal in kan verdiepen en dan komt het goed'." Sander was intelligent en gevoelig en kon niet tegen onrecht. Na de middelbare school koos hij voor een studie in Rotterdam. „Hij werd verliefd op de stad."

Maar tijdens zijn eerste studiejaar brak de coronapandemie uit. Toen het land voor de tweede keer op slot ging, kreeg Sander een depressie. Medicijnen hielpen niet, of maar kort. Net als praattherapie. Sander werd suïcidaal. Sonja en vele anderen praatten met hem over de dood en zijn mooiste eigenschappen. Tegen het eind van de derde lockdown beëindigde Sander zijn leven.

Sterfbed

„Depressie is een ziekte, maar er wordt nog te weinig onderzoek gedaan naar lichamelijke oorzaken", zegt Sonja. De afgelopen jaren verdiepte ze zich in behandelingen van depressies. „Medicijnen werken lang niet altijd. En de helft van de mensen met een depressie, bij wie geen enkele behandeling helpt, heeft bijvoorbeeld baat bij een neurologische behandeling." Op het sterfbed van hun zoon richten ze de Sander Foundation op. Ze ontwikkelden een platform, sanderfoundation.nl waar jongeren informatie kunnen vinden naar plekken waar ze kosteloos goede hulp kunnen krijgen.

Sinds deze week is daar een tweede site bij sunny.community, naar het nummer van Bobby Hebb dat ze kort voor het overlijden van Sander luisterden. Via dit platform kunnen jongeren zichzelf beter leren kennen. „Veel jongeren hebben een labeltje of zitten in een hokje. Op de vraag wat hun talenten en kwaliteiten zijn, valt het vaak stil." Op de website staan vragen zoals 'waar ben je trots op' en 'hoe ziet jouw droomleven eruit.' Voor die platforms moet bekendheid komen en daarom lopen zondag tijdens de marathon 24 lopers in het shirt met voorop Sunny en achterop lichtblauw met een groot rood hart van de Sander Foundation. Vrienden van Julian, de oudere broer van Sander, organiseerden de deelname.

Geld ophalen is het niet doel van de actie, maar wel bekendheid van de websites en het liefst gesprekken. Onlangs stelde Sonja aan Julian de vraag waar hij het trotst op is. „Hij zei dat hij trots was op Sander, dat hij het nog zo lang heeft volgehouden. Sander had zoveel pijn, dat kon je zien aan zijn gezicht."

Depressie is een stille strijd, zegt Sonja. „Vaak komt het met een oordeel, alsof je iets niet goed hebt gedaan. Dat zorgt voor meer eenzaamheid. Doe wat je bij iemand anders doet die doodziek is, geef een knuffel, stuur een kaartje, een berichtje. En het belangrijkste, luisteren. Dat helpt."

■ Denk je aan zelfdoding of maak je je zorgen om iemand? Praten over zelfdoding helpt en kan anoniem via de chat op 113.nl of telefonisch op 113 of 0800-0113.

SOMMELSDIJK

Stukken baksteen van oudste kerktoren vallen naar beneden

De voegen van de oudste kerktoren van Sommelsdijk brokkelen af. Ook zijn er stukken van de rode bakstenen van de toren naar beneden gevallen. Wanneer het noodzakelijke onderhoud gedaan wordt, is onduidelijk.

De cijfers van de wijzerplaten van de klok bovenin zijn op sommige plekken onzichtbaar geworden. „Aangetast door zon, wind en regen", vermoedt Peter Van den Boogert van de Sommelsdijkse dorpsraad. „In 1980 kreeg de kerk een nieuwe stenen romp", zegt Van den Boogert. Hoewel dat langer dan vijftig jaar geleden is, zou de muur die toen tegen de oude aangebouwd is, langer moeten houden. Maar dat is dus niet het geval.

De vraag is nu wanneer de toren gerestaureerd kan worden. Raadslid Tim Jochems (CDA) probeerde daarachter te komen door schriftelijke vragen te stellen aan het gemeentebestuur. Maar een klip en klaar antwoord kwam daar niet op.

Er is een onderhoudsplan voor elf monumentale kerktorens op Goeree-Overflakkee, staat in de antwoorden. Ook is er een risico-inventarisatie gedaan. Maar die laatste stamt uit 2017. Inmiddels is het acht jaar later. Voor dit en komend jaar staat er een herinspectie op het programma, schrijft de gemeente verder. Ook vraagt de gemeente subsidie aan om het onderhoud te kunnen betalen. Volgens Van den Boogert zal de renovatie van de monumentale kerktoren in Sommelsdijk veel geld gaan kosten. „Zeker enkele tonnen."

De kerk van Sommelsdijk stamt uit 1499. Na een grote brand is de huidige toren in 1632 gebouwd worden. In 1799 brandde de kerk weer af. Pas in 1807 was de toren hersteld, maar zonder de spits. In de gouden eeuw zat er een gouden pompoenvormige kroon op, van ver af te zien voor naderende schepen. Latere torens waren sober omdat er geen geld was om zo'n pronktoren te maken.

– Lucette Mascini

▲ **Stenen onder de klokkentoren brokkelen af en sommige cijfers van de wijzerplaat zijn verdwenen.** FOTO PETER VAN DEN BOOGERT